

Zimski monitoring u februaru

U februaru smo nastavili sa zimskim monitoringom.

Na Tajanu smo posjetili pećine u Srednjoj stijeni: Zaklon, Ugao, Pećinu pod kamenim mostom, Bivak i Pećinu u Srednjoj stijeni. U ovu zadnju su se naselili mali potkavasti šišmiši, a ponovo je pregledano tlo i nađeno više raspadnutih gvala sove (koja je potpuno istrijebila velike mišouhe šišmiše i večernje šišmiše prije nekoliko godina). Vrijeme nam nije dozvoljavalo da detaljnije pregledamo ostatke gvala, pa će to biti jedan od prioriteta za vrijeme istraživačkog kampa na Tajanu u avgustu ove godine. Zanimljiv je i nalaz ostatka nekadašnje pećine na putu za pećinu Zaklon, a također ostaci pećine koji se vide u napuštenom lokalnom kamenolomu u Trbušnici. Nadam se da će biti vremena i snaga da malo pregledamo i sedimente iz ove dvije stare pećine. U pećini Zaklon smo naišli i na tragove zlatnog šakala, i o tome objavili bilješku u *Lovačkom listu*. Iz vrela u Trbušnici i kod jezera na Mašici smo sakupili uzorke vodenih puževa *Hydrobidae*.

(Pećina Zaklon, Tajan)

(Ostaci nekadašnje pećine, Srenja stijena, Tajan)

(Pećina u Srednjoj stijeni, Tajan)

(Vrelo u Trbušnici, Tajan)

(Kućara, Konjuh)

(Henića pećina iznad staze, Konjuh)

Na Konjuhu smo posjetili Bebravu pećinu, gdje smo zabilježili 6 vrsta i našli kosti još dvije, zatim Vrelo pećinu u koju smo ušli samo nekoliko metara radi visoke vode, Pećinu na raskršću, Djevojačku pećinu i pećinu Kućaru.

(Brateljevička/Djevojačka pećina, Konjuh)

(Bebrava pećina, Konjuh)

(Pećina Izvorište u Mahmutovića rijeci, Ilijaš)

(Hydrobidae iz pećine Izvorište u Mahmutovića rijeci, Ilijaš - za orijentaciju veličine puževa širina kista je 7 mm; bijela tačka na kistu je također puž)

Pećine na Tajanu i Konjuhu su i dio pregleđa ova dva područja u budućoj mreži Natura 2000, koje radimo u okviru projekta financiran od strane Fonda za zaštitu okoliša FBiH.

Tarik i Nihad su posjetili Obersku rupu i Oklop, stare rudnike u okolici Kreševa, i našli kolonije malih potkovastih šišmiša, tako da će ova dva lokaliteta biti nezaobilazni u našim budućim zimskim monitorinzima. Također su obišli i nekoliko vještačkih tunela u Kreševu i Varešu te Pećinu na vrelu potoka Pješčar kod Kostajnice (Jablaničko jezero).

U februaru smo, zarad visokih temperatura za to doba godine, na više mjesta na Alipašinom polju snimali ultrazvučnim detektorom večernjeg šišmiša (*Nyctalus noctula*) i golorepog šišmiša (*Tadarida teniotis*) i, što je posebno zanimljivo, kulijevog / natuzijevog šišmiša (*Pipistrellus kuhlii* / *Pipistrellus nathusii*).

I na kraju, posjetili smo pećinu Izvorište u Mahmutovića rijeci (općina Ilijaš) koja se neočekivano pokazala vrlo zanimljiva, ne samo zbog šišmiša, nego i kao mjesto za osamljivanje (tragovi rupa za grede na ulazu) te nalazište nekoliko vrsta *Hydrobidae* u pijesku u nutrašnjosti pećine.

JM

Knjiga o Bušu

Krajem 2019. godine izašla je iz štampe knjiga *Prof. Dr. Ibrahim Bušatlija : naučnik, humanista, patriota* autora Nihada Halilbegovića, u izdanju BZK "Preporod" Sarajevo. Knjiga je omaž profesor - zbirka njegovih sjećanja, sjećanja na njega, fotografija, intervjua, sažetaka njegovih najvažnijih radova i iscrpna bibliografija, što je za nas speleologe svakako najinteresantnije. Ibrahim Bušatlija (Vitina 1930. - Sarajevo, 2019.), poznatiji među nama samo kao Buš, bio je član S.D. "Bosanskohercegovački krš" iz Sarajeva od njegovih samih početaka, 1956. godine. Bio je jedan od učesnika ekspedicije kroz kanjon

Rakitnice i istraživač, koliko se sjećam, jame Stara škola na Braču, koje je u to doba bio vrlo zahtijevan poduhvat. Bio je vrlo elokventan i kao takav, uz Đuru Baslera, vrlo zahvalan kao vodič (i pripovjedač) na stručnim ekskurzijama u okviru simpozija "Voda i krš / Čovjek i krš". I kad je otišao iz nastave geografije i okrenuo se drugim istraživačkim temama, kad god bi se sreli raspitivao bi se za speleološka istraživanja. Buš je posljednji od "stare garde" speleologa BiH. Sad je vrijeme na nas da pođemo umirati.

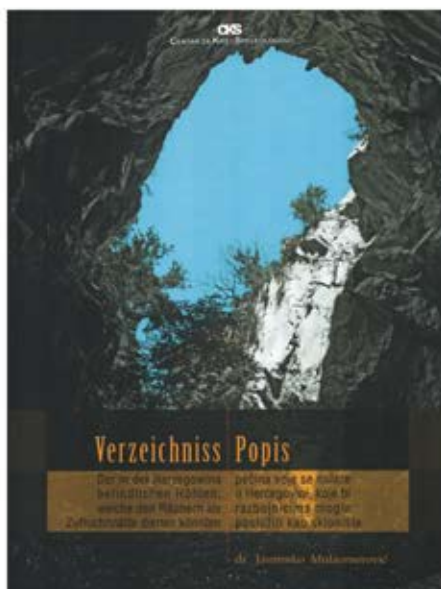
JM

Naše novo izdanje

U Sarajevu, 13.2.2020. godine, za naše članove i prijatelje organizovali smo prezentaciju našeg novog izdanja "Popis pećina...". Svi prisutni su dobili na poklon jedan primjerak knjige. Ovo je bila prilika da naše kolege upoznamo sa činjenicom da u našem kršu ima još pećina za koje mi ne znamo gdje se nalaze i da nas čeka još posla na njihovom otkrivanju. Na druženje

Su stigla i četiri nova člana (5-7 godina), ali su im grickalice i međusobno druženje bile zanimljivije od onog šta pričaju stariji. Knjiga predstavlja kritičko izdanje dokumenta pod brojem N/39/94 s kraja XIX. stoljeća koji je autor pronašao u Državnom arhivu Bosne i Hercegovine (Fond Zemaljske vlade u Sarajevu).

MH

JM-Jasminko Mulaomerović, MH - Mirnes Hasanspahić

Impresum:

CKS Newsletter, God. II., Broj 2., Februar 2020.

ISSN 2637-3041 (print)

ISSN 2637-305X (online)

Izdavač i redakcija: Centar za krš i speleogiju, Sarajevo, Branilaca Sarajeva 30, e_mail: info@centarzakrs.ba, www.centarzakrs.ba

Urednik: Jasminko Mulaomerović
Bilten izlazi čim napunimo četiri stranice sa aktivnostima.

Pomoć za Bilten dobrodošla je na broj: 161000021050078 kod Raiffeisen banke d.d.